

BỘ KHOA HỌC VÀ CÔNG NGHỆ
CỤC THÔNG TIN KHOA HỌC VÀ CÔNG NGHỆ QUỐC GIA

KHỞI NGHIỆP ĐỔI MỚI SÁNG TẠO

Số 20.2017

CỤC THÔNG TIN KHOA HỌC VÀ
CÔNG NGHỆ QUỐC GIA
24 Lý Thường Kiệt, Hoàn Kiếm, Hà Nội
Tel: (024) 38262718

TIN TỨC SỰ KIỆN

01 CHÍNH THỨC KHỞI ĐỘNG “HỆ TRI
THỨC VIỆT SỐ HÓA”

02 NHỮNG VỤ GỌI VỐN “ĐÌNH ĐÁM”
NHẤT CỘNG ĐỒNG KHỞI NGHIỆP
VIỆT NAM NĂM 2017

03 BỀN TRE VỚI MỤC TIÊU “ĐỊA
PHƯƠNG KHỞI NGHIỆP”

KHỞI NGHIỆP ĐỔI MỚI SÁNG TẠO

04 VNI: CÔNG NGHỆ 3D THỰC TẾ ẢO
CHO CUỘC SỐNG

05 HỆ SINH THÁI KHỞI NGHIỆP THƯỢNG
HẢI

KIẾN THỨC KHỞI NGHIỆP ĐỔI MỚI SÁNG TẠO

06 KHỞI NGHIỆP TRONG TỔ CHỨC DỊCH
VỤ CÔNG

CHÍNH THỨC KHỞI ĐỘNG "HỆ TRI THỨC VIỆT SỐ HÓA"

Đúng 10 giờ 10 phút 10 giây ngày 01/01/2018, tại Hà Nội, đề án "Hệ tri thức Việt số hoá" do Bộ Khoa học và Công nghệ tổ chức với sự tham dự và chỉ đạo của Phó Thủ tướng Chính phủ Vũ Đức Đam đã được chính thức khởi động.

Sáng 1/1/2018, Đề án "Hệ tri thức Việt số hoá" được Thủ tướng Chính phủ phê duyệt theo Quyết định số 677/QĐ-TTg ngày 18/5/2017 đã chính thức khởi động tại địa chỉ <https://itrithuc.vn/>.

Hệ tri thức Việt số hóa với mục tiêu "Chia sẻ tri thức - Cổ vũ sáng tạo - Kết nối cộng đồng - Vì tương lai Việt Nam" được xây dựng hướng tới mục tiêu phát triển một hệ tri thức tổng hợp trong mọi lĩnh vực, góp phần thúc đẩy, tạo điều kiện để mọi người dân học

tập, làm chủ tri thức, tăng cường nghiên cứu sáng tạo, ứng dụng tiến bộ khoa học công nghệ, thúc đẩy phát triển đất nước.

Sau một quá trình xây dựng, Hệ tri thức Việt số hóa bước đầu tạo ra được một hệ sinh thái tri thức toàn diện, đa dạng đầu tiên tại Việt Nam với 4 thành phần chính bao gồm: Hệ tri thức, Dữ liệu mở, Ngân hàng hỏi đáp và Kho ứng dụng do các doanh nghiệp và cá nhân phát triển.

Cụ thể, hợp phần **Hệ tri thức** là nền tảng tổng hợp mọi tri thức của đề án. Các tri thức này được hệ thống hóa và được cấu trúc tạo thuận lợi cho người dân học tập, nghiên cứu ở các trình độ khác nhau, đồng thời cho phép cộng đồng tham gia thêm mới, chỉnh sửa để xây dựng bách khoa nội dung số hóa Việt.

Kho dữ liệu mở là nơi tập hợp các thông tin và dữ liệu được đóng góp bởi các cơ quan Nhà nước, tổ chức, doanh nghiệp và mỗi người dân. Bất kỳ ai cũng có thể tiếp cận kho dữ liệu để giải quyết các nhu cầu của mình.

Ngân hàng hỏi đáp là nơi cung cấp các ứng dụng để mọi người dân có thể dễ dàng đặt câu hỏi và tra cứu kiến thức trên mọi lĩnh vực, mọi lúc mọi nơi và cho phép người dùng tương tác với nhiều mạng xã hội và diễn đàn khác nhau.

Cuối cùng **Kho ứng dụng** là nền tảng để tất cả các nhà phát triển độc lập có thể dễ dàng kết nối vào hệ sinh thái chung của đề án và phát hành ứng

dụng. Kho ứng dụng này do các doanh nghiệp hay cá nhân phát triển và tích hợp dựa trên các nền tảng công nghệ mới.

Đề án được khởi động vào dịp đầu năm mới nhằm lan tỏa thông điệp “Mọi ý tưởng, từng phím gõ đều vì cộng đồng”. Từ đây, người Việt Nam có thể chung tay cùng xây dựng hệ tri thức Việt số hóa, mọi nguồn lực trong xã hội có thể cùng tham gia phổ biến tri thức tới người dân một cách thuận tiện, hiệu quả, đơn giản.

Phát biểu tại Lễ khởi động Hệ tri thức Việt số hoá, Phó Thủ tướng Vũ Đức Đam chia sẻ: “Bác Hồ đã có câu “Một Dân tộc dốt là một Dân tộc yếu”. Yếu thì tụt hậu, dễ bị lệ thuộc. Ngay khi nước nhà mới giành được Độc lập, toàn xã hội đã tham gia “Bình dân học vụ” để xóa mù chữ, để diệt giặc dốt. Nước chỉ có thể mạnh một khi khơi dậy được khát vọng và sáng tạo, nâng cao được dân trí, tăng cường được tiềm lực khoa học công nghệ. Mỗi người dù trình độ, hiểu biết ở mức nào cũng đều cần và đều có thể

cùng nhau, giúp nhau tìm hiểu, tạo ra và cống hiến tri thức bằng nhiều cách. Phát triển Hệ tri thức Việt số hóa là một cách hiệu quả trong thời đại cách mạng công nghiệp 4.0”.

Trước tầm nhìn và ý tưởng của Hệ tri thức Việt số hóa nhằm xây dựng một xã hội tri thức phát triển, Phó Thủ tướng nhấn mạnh sự tham gia tích cực của mọi tổ chức, cá nhân: “Mọi tổ chức, cá nhân trước hết là lớp trẻ, đội ngũ trí thức, cộng đồng công nghệ thông tin hãy cùng chung tay phát triển Hệ tri thức Việt số hóa. Hãy cùng nhau khơi dậy, lan tỏa tinh thần ham học hỏi, ý thức cộng đồng, khí thế “Bình dân học vụ” trên không gian mạng, trong toàn xã hội để góp phần phổ biến, sáng tạo tri thức, nâng tầm trí tuệ Việt Nam”.

Dẫn chứng từ những cơ hội và thách thức mà Việt Nam đang đối mặt trong Cuộc cách mạng công nghiệp lần thứ 4, Bộ trưởng Bộ Khoa học và Công nghệ Chu Ngọc Anh đã khẳng định tính thiết thực của dự án “Việc tạo lập, chia sẻ, khai thác và sử dụng Hệ tri thức Việt số hóa một cách sâu rộng trong xã hội là tiền đề để nâng cao trí tuệ của mọi tầng lớp nhân dân, năng lực đổi mới sáng tạo ở các ngành, các lĩnh vực trong bối cảnh của cuộc Cách mạng công nghiệp lần thứ 4”.

Bí thư thứ nhất TW Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh Lê Quốc Phong cũng chỉ ra những lợi ích mà dự án mang lại, đồng thời nhấn mạnh sự chủ động ý thức, vai trò của cộng đồng, giới trẻ tiếp tục đóng góp vào đề án nhằm phát triển đất nước “Chúng tôi ý thức rằng những người trẻ vừa là người thụ hưởng, đồng thời cũng là chủ thể quan trọng, tiên phong trong khởi tạo, làm giàu, Việt hóa và chuẩn hóa tri thức; đóng góp tích cực vào sự phát triển của Hệ tri thức Việt số hóa và lan tỏa giá trị đến cộng đồng”.

Cũng tại lễ khởi động, đại diện hàng loạt các Bộ, ngành, cơ quan chính phủ, đại diện các tỉnh thành, đơn vị giáo dục, nghiên cứu, doanh nghiệp viễn thông, công ty khởi nghiệp, diễn đàn Mạng xã hội, Ngân hàng và cả các cá nhân... cũng đã tình nguyện

Giao diện chính của "Hệ tri thức Việt số hóa"

tham gia ký cam kết sẽ đóng góp xây dựng dự án. Sự hợp nhất chung tay từ các thành phần, tổ chức từ nhiều lĩnh vực đa dạng trong xã hội đã minh chứng cho sức hút của dự án cũng như khát vọng mang lại một nền tri thức toàn diện, hiện đại, tổng hợp cho người Việt từ chính nỗ lực của người Việt.

Được biết, chỉ sau hơn một tuần Trung ương Đoàn phát động các sinh viên tham gia đề án, đã có gần 2,5 triệu câu hỏi được gửi lên Hệ thống. Trong thời gian tới, dựa trên những nền tảng được xây dựng ban đầu, các hoạt động vận hành phát triển nội dung của đề án mới được chính thức triển khai sau lễ khởi động. Nhiều tài liệu, dữ liệu từ các cơ quan, Bộ ngành sẽ được cập nhật trên kho Dữ liệu mở của đề án.

Để đảm bảo vận hành ổn định xuyên suốt đề án; cập nhật các công nghệ mới nhất cho việc thu thập, gạn lọc và chuẩn hóa dữ liệu, tri thức nói chung, bên cạnh sự đóng góp tích cực từ các cơ quan, tổ chức, cộng đồng và cá nhân trong toàn xã hội, đội ngũ phát triển sẽ tiếp tục hoàn thiện các sản phẩm song song với hoàn thiện các API, hạ tầng để các doanh nghiệp, các công ty khởi nghiệp có thể dễ dàng tham gia, khai thác và sử dụng các nguồn tài nguyên từ hệ sinh thái Hệ tri thức Việt số hóa./.

NHỮNG VỤ GỌI VỐN “ĐÌNH ĐÁM” NHẤT CỘNG ĐỒNG KHỞI NGHIỆP VIỆT NAM

Khởi nghiệp của Việt Nam trong năm qua bên cạnh việc xuất hiện hàng loạt các start-up với những loại hình dịch vụ mới, nhiều start-up đã gọi được số vốn hàng triệu USD bằng những cách mới.

TIKI VỚI 54,5 TRIỆU USD

Số tiền khổng lồ mà Tiki nhận được đến từ 3 nhà đầu tư là VND, JD.com từ Trung Quốc và STIC từ Hàn Quốc.

Thương mại điện tử tại Việt Nam đang là một lĩnh vực vừa tiềm năng nhưng vừa có sự cạnh tranh rất khốc liệt. Hàng loạt các hệ thống thương mại điện tử đã phải đóng cửa. Những hệ thống đang hoạt động tốt đều đã nhận số vốn đầu tư rất lớn.

Trong bảng xếp hạng các website thương mại điện tử ở Việt Nam, Tiki.vn đang xếp hạng 4 trong danh sách các trang web có lượt truy cập cao nhất.

Trước khi có 2 nhà đầu tư từ Trung Quốc và Hàn Quốc, VNG được cho là nhà đầu tư lớn nhất của website thương mại điện tử với 38% cổ phần. Nhưng do việc kinh doanh của Tiki liên tục thua lỗ nên phần vốn của VNG đã giảm 170 tỷ đồng so với ban đầu.

KYBER NETWORK VÀ CƠN SỐT TIỀN ẢO

Năm 2017, tiền ảo trở thành chủ đề bùng nổ trên toàn cầu. Bên cạnh việc lướt sóng, đầu tư các đồng tiền ảo có giá cao như Bitcoin, Ethereum, hoạt động huy động vốn bằng tiền ảo (ICO) cũng thu hút rất nhiều các nhà đầu tư.

Kyber Network là một start-up của CEO người

Việt, trong tháng 9 đã tổ chức một đợt ICO. Ngày 15/9 theo giờ Việt Nam, các đồng Kyber bắt đầu được bán thì đến ngày 18/9 việc bán đã hoàn thành trên toàn cầu và Kyber Network thu về 200.000 Ethereum. Vào tháng 9, số tiền này tương đương 56 triệu USD còn với giá Ethererum hiện tại, số tiền mặt có thể quy đổi ra tương đương hơn 155 triệu USD.

Hiện nay giá mỗi đồng KNC của Kyber Network đang ở định ở mức 2 đến 3 USD mỗi đồng, ít biến động. Tổng giá trị vốn hoá theo Coinmarketcap đạt hơn 333 triệu USD.

Tiền ảo lúc này vẫn được nhiều chuyên gia đánh giá là một thứ không rõ ràng, nguy hiểm và nhà đầu tư nên cẩn trọng với mọi quyết định đầu tư. Hầu hết các hoạt động ICO trên thế giới còn được cho là lừa đảo nhưng ICO của Kyber Network lại được đánh giá cao nhờ trong danh sách những cố vấn của Kyber có Vitalik Buterin, tác giả của đồng Ethererum, đồng tiền ảo có giá trị thứ 2 thị trường hiện nay.

Khởi nghiệp đổi mới sáng tạo, số 20.2017

VNTRIP NHẬN THÊM 10 TRIỆU USD

Năm 2016, startup này đã được đầu tư 3 triệu USD của một quỹ đầu tư nước ngoài thì đến tháng 11 năm nay họ lại tiếp tục nhận thêm 10 triệu USD từ quỹ Hendale Capital.

Tỷ lệ người dùng smartphone để tìm kiếm thông tin về khách sạn ở Việt Nam là 48%, 42% người dùng điện thoại di động để tìm kiếm thông tin về chuyến bay. Cao hơn nhiều tỷ lệ ở Mỹ. Đây là lý do mà các nhà đầu tư tiếp tục bỏ tiền cho các startup liên quan đến công nghệ du lịch.

Thị trường dịch vụ đặt phòng tại Việt Nam hiện nay ngoài cạnh tranh bằng giá phòng rẻ hơn, các trang web từ Việt Nam còn cạnh tranh nhau bằng các chính sách ưu đãi cho khách hàng như miễn phí dịch vụ đưa đón từ sân bay hay hoàn tiền khi hủy phòng đã đặt. Kèm với đó là các cam kết giữa dịch vụ và khách sạn để có được giá phòng và chính sách đặt phòng tốt hơn.

1 TRIỆU USD CHO DỊCH VỤ BÁN VÀ GIAO HOA

Vào tháng 10, start-up Hoa Yêu Thương được công ty xuất khẩu hoa tại Hà Lan Greenwings đầu tư 1 triệu USD. Một nửa số tiền này sẽ được đầu tư trước. Hoa Yêu Thương trở thành một đầu tư nổi bật trong năm nhờ sự kết hợp giữa thương mại điện tử và điện hoa truyền thống.

Chất lượng hoa được đảm bảo và khả năng phân phối đủ cả 63 tỉnh thành trong năm 2015, Google đã chọn Hoa Yêu Thương là điển hình của việc dùng công nghệ tìm kiếm khách hàng. Chiến lược của dịch vụ này trong năm nay là chiếm 5% thị phần phía Nam, tiến ra phía Bắc cạnh tranh với hoa Trung Quốc và mở rộng sang Campuchia.

GCALL NHẬN 1 TRIỆU USD TỪ CHƯƠNG TRÌNH TRUYỀN HÌNH

Shark Tank là một chương trình truyền hình nơi mà các start-up xuất hiện trước các nhà đầu tư, kêu

gọi một số tiền đổi lấy một tỷ lệ nhất định cổ phần trong startup của mình.

Gcall là start-up về giải pháp giúp các doanh nghiệp xây dựng hệ thống tổng đài trong 5 phút. Mục tiêu của startup này là IPO trong 7 năm, lúc này họ đã có nhà đầu tư là tập đoàn viễn thông lớn nhất Australia.

Do chiến lược mở rộng sang thị trường Đông Nam Á của startup này không cụ thể nên 4 trong 5 nhà đầu tư của chương trình đã từ chối đầu tư.

Riêng nhà đầu tư Thái Vân Linh từ VinaCapital lại quyết định đầu tư 23 tỷ đồng cho Gcall. Một trong những lý do khiến bà Linh lựa chọn là VinaCapital vốn thích các startup về công nghệ, không những thế nhà đầu tư này còn đưa ra cả chiến lược cho startup từ tài chính đến nhân lực./.

BẾN TRE VỚI MỤC TIÊU “ĐỊA PHƯƠNG KHỞI NGHIỆP”

Tỉnh Bến Tre được biết đến là một trong những địa phương tiên phong trong việc xây dựng hệ sinh thái khởi nghiệp, thúc đẩy và hỗ trợ các hoạt động khởi nghiệp thông qua Chương trình hành động "Đồng khởi khởi nghiệp và Phát triển doanh nghiệp".

LAN TỎA "ĐỒNG KHỞI KHỞI NGHIỆP"

Chương trình số 10-CTr/TU ngày 28/4/2017 của Tỉnh ủy Bến Tre đặt mục tiêu khơi dậy tinh thần lập nghiệp, khởi nghiệp, xây dựng môi trường đầu tư kinh doanh thuận lợi cho khởi nghiệp và phát triển doanh nghiệp, phấn đấu đến năm 2020, người dân Bến Tre có mức sống ngang bằng với bình quân chung của khu vực Đồng bằng sông Cửu Long,

Khởi nghiệp đổi mới sáng tạo, số 20.2017

thành lập 500 doanh nghiệp khởi nghiệp, thành lập mới 2.500 doanh nghiệp các loại, mỗi năm có 5.000 - 7.000 hộ cá thể mới, giảm tỷ lệ hộ nghèo bình quân 2%/năm.

Cụ thể, Chương trình Đồng khởi khởi nghiệp và Phát triển doanh nghiệp được thiết kế gồm 3 nội dung cốt lõi:

Một là, tổ chức các hoạt động truyền thông khởi

ng nghiệp, giáo dục khởi nghiệp cho học sinh, sinh viên; tổ chức đào tạo về khởi nghiệp; thực hiện các hoạt động hỗ trợ khởi nghiệp; tổ chức các cuộc thi về khởi nghiệp để chọn ra những ý tưởng, dự án khởi nghiệp khả thi nhằm khơi dậy và hun đúc tinh thần khởi nghiệp, tính năng động, sáng tạo trong sản xuất, lao động của mọi người dân Bến Tre; tạo niềm tin, tâm lý không ngại thất bại, dám nghĩ, dám làm để làm giàu và thoát nghèo.

Hai là, tập trung triển khai các hoạt động hỗ trợ hộ kinh doanh cá thể để ổn định sản xuất và nâng dần quy mô, chất lượng; phát triển các tổ hợp tác, hợp tác xã kiểu mới hoạt động theo chuỗi giá trị. Hỗ trợ phát triển và nâng cao năng lực cạnh tranh cho doanh nghiệp đang hoạt động, từ đó, từng bước hình thành nhóm doanh nghiệp dẫn đầu về năng lực sản xuất, kinh doanh trên từng ngành, lĩnh vực, tạo vị thế trên thị trường và chiếm giữ thị phần cao trong nước cũng như đẩy mạnh xuất khẩu.

Ba là, khởi nghiệp thoát nghèo hay tạo sinh kế bền vững cho người nghèo tỉnh Bến Tre, nhằm khơi dậy tính tự lực mưu sinh trong nhân dân, trong đó, tạo điều kiện cho người nghèo, người cận nghèo biết biến những suy nghĩ, ý tưởng làm ăn, sản xuất thành hiện thực để tự thoát nghèo; không ỷ lại, mà tích cực tạo ra sinh kế qua những hỗ trợ căn cơ, bài bản của chính quyền, doanh nghiệp và các đoàn thể.

Để triển khai thực hiện chương trình này, Bến Tre đã thành lập Hội đồng Tư vấn khởi nghiệp và phát triển doanh nghiệp, do ông Phan Văn Mãi, Ủy viên Ban Chấp hành Trung ương Đảng, Phó bí thư

Thường trực Tỉnh ủy Bến Tre làm Chủ tịch; cùng 5 ban giúp việc. Với bộ máy được tổ chức khoa học, Chương trình Đồng khởi khởi nghiệp và Phát triển doanh nghiệp tỉnh Bến Tre đã vận hành khá đồng bộ, hiệu quả.

Tại buổi làm việc với lãnh đạo chủ chốt của tỉnh Bến Tre vào tháng 7/2017, Thủ tướng Chính phủ Nguyễn Xuân Phúc đã đánh giá rất cao tinh thần đổi mới, sáng tạo của lãnh đạo tỉnh Bến Tre, đặc biệt là chủ trương xây dựng hệ sinh thái khởi nghiệp, với phong trào Đồng khởi khởi nghiệp và Phát triển doanh nghiệp. Thủ tướng Nguyễn Xuân Phúc cho rằng, đây là tư duy rất mới, xóa bỏ lối mòn trong quản lý điều hành của cơ quan quản lý nhà nước, góp phần xóa đói giảm nghèo, hỗ trợ người dân và doanh nghiệp trên địa bàn trong phát triển và mở rộng sản xuất - kinh doanh. Tinh thần này rất đáng hoan nghênh và cần được nhân rộng sang các địa phương khác trong cả nước.

QUẢ NGỌT ĐẦU MÙA

Có thể nói, qua gần 2 năm nỗ lực triển khai thực hiện Chương trình Đồng khởi khởi nghiệp và Phát triển doanh nghiệp, với sự quyết tâm vào cuộc của cả hệ thống chính trị và sự đồng thuận của người dân, doanh nghiệp, tỉnh Bến Tre đã đạt được nhiều kết quả quan trọng và thực chất trong việc kiến tạo môi trường khởi nghiệp, tạo điều kiện thuận lợi để phát triển doanh nghiệp, thúc đẩy đầu tư và mở rộng sản xuất - kinh doanh.

Theo kết quả báo cáo của Hội đồng Tư vấn khởi nghiệp và Phát triển doanh nghiệp tỉnh Bến Tre, tỉnh

đã tổ chức thành công Cuộc thi Tìm kiếm ý tưởng khởi nghiệp tỉnh Bến Tre lần thứ nhất, với 67 ý tưởng/dự án tham gia; 2 cuộc thi tìm kiếm ý tưởng khởi nghiệp cấp huyện; phát động cuộc thi tìm kiếm ý tưởng/dự án khởi nghiệp huyện Mỏ Cày Bắc; bồi dưỡng và giới thiệu các dự án khởi nghiệp tham dự Cuộc thi Dự án khởi nghiệp nông nghiệp do Phòng Thương mại và Công nghiệp Việt Nam và Trung tâm Nghiên cứu kinh doanh và Hỗ trợ doanh nghiệp (BSA) tổ chức; 100% trường trung học phổ thông cũng đã triển khai môn học “Tìm hiểu kinh doanh” tích hợp vào một số môn học như công nghệ, hoạt động giáo dục hướng nghiệp để giảng dạy.

Tổ chức Seed To Table (Nhật Bản) đã tài trợ chuyển giao công nghệ trồng rau hữu cơ tại Trường THPT Lương Thế Vinh (huyện Thạnh Phú) và THPT Nguyễn Thị Minh Khai (huyện Mỏ Cày Nam), đã góp phần xây dựng được mô hình giáo dục khởi nghiệp trải nghiệm thực tế, hiệu quả; hành trình “Ươm mầm khởi nghiệp tuổi trẻ xứ dừa” được tổ chức tại tất cả các trường trung học phổ thông, Trung tâm Giáo dục

nghề nghiệp - Giáo dục thường xuyên trên địa bàn tỉnh; Hội Doanh nhân trẻ tỉnh Bến Tre triển khai Đề án “Tôi chọn nghề” với hoạt động ngoại khóa cho học sinh tham quan thực tế, gặp gỡ các doanh nhân để hình thành ý tưởng khởi nghiệp khi còn ngồi trên ghế nhà trường.

Công tác đào tạo, bồi dưỡng kiến thức về khởi nghiệp và hỗ trợ doanh nghiệp được các ngành và địa phương quan tâm thực hiện. Đến nay, tỉnh đã tổ chức được 56 khóa tập huấn, đào tạo, bồi dưỡng cho cán bộ làm công tác hỗ trợ khởi nghiệp với hơn 3.700 học viên tham dự...

Các hoạt động tư vấn, hỗ trợ khởi nghiệp được thực hiện trên diện rộng với hàng ngàn lượt doanh nghiệp/hộ kinh doanh tham gia; 95 ý tưởng/dự án khởi nghiệp được hỗ trợ với kinh phí 1,236 tỷ đồng từ Quỹ Đầu tư khởi nghiệp, nguồn xã hội hóa, qua đó, có 12 dự án phát triển ổn định và đã thành lập doanh nghiệp.

Song song với các hoạt động trên, tỉnh Bến Tre cũng đã ban hành kế hoạch chuyển đổi hộ kinh

doanh cá thể thành doanh nghiệp giai đoạn 2017 - 2020. Tính đến cuối tháng 11/2017, có 125 hộ kinh doanh cá thể chuyển đổi thành doanh nghiệp; ước tính đến cuối năm nay, có gần 5.000 hộ kinh doanh thành lập mới, 540 doanh nghiệp và 180 chi nhánh doanh nghiệp đăng ký thành lập mới (không bao gồm văn phòng đại diện), tăng 39% về số lượng doanh nghiệp và gấp 3,1 lần về vốn đăng ký so cùng kỳ năm trước. Năm 2017 là năm Bến Tre có số lượng doanh nghiệp thành mới cao nhất trong các năm qua.

HƯỚNG ĐẾN XÂY DỰNG BẾN TRE THÀNH “ĐỊA PHƯƠNG KHỞI NGHIỆP”

Năm 2018, Bến Tre đặt mục tiêu thành lập mới 6.000 hộ kinh doanh cá thể; phát triển mới 700 doanh nghiệp; thành lập mới 13 hợp tác xã, 145 tổ hợp tác; tổ chức ít nhất 50 lớp đào tạo, tập huấn cho cá nhân/doanh nghiệp khởi nghiệp, cán bộ làm công tác hỗ trợ khởi nghiệp, giáo viên giảng dạy môn kinh doanh ở các trường trên địa bàn tỉnh; tổ chức 4 diễn đàn khởi nghiệp; thành lập mạng lưới cố vấn khởi nghiệp tỉnh Bến Tre; tổ chức các cuộc thi tìm kiếm ý tưởng/dự án khởi nghiệp cấp tỉnh, cấp huyện; thành lập Vườn ươm Doanh nghiệp tỉnh Bến Tre; xây dựng mô hình quản lý phù hợp cho loại hình doanh nghiệp mới chuyển đổi từ hộ kinh doanh. Phấn đấu vận

động Quỹ Đầu tư khởi nghiệp tỉnh Bến Tre đạt 23 tỷ đồng (tương đương 1 triệu USD).

Ông Lê Xuân Vinh, Giám đốc Trung tâm Xúc tiến đầu tư và Khởi nghiệp tỉnh Bến Tre chia sẻ: "Với những kết quả bước đầu trong việc triển khai thực hiện Chương trình Đồng khởi khởi nghiệp và Phát triển doanh nghiệp trong gần 2 năm qua, trong năm 2018, Hội đồng Tư vấn khởi nghiệp và Phát triển doanh nghiệp tỉnh Bến Tre sẽ tiếp tục nỗ lực để xây dựng Bến Tre thành “địa phương khởi nghiệp”; đẩy mạnh khởi nghiệp dựa vào tài nguyên bản địa, ứng dụng khoa học và công nghệ gắn với thực hiện Đề án “Mỗi xã, phường một sản phẩm” để tận dụng lợi thế và nâng cao giá trị, sức cạnh tranh của sản phẩm, dịch vụ. Tiếp tục tạo lập môi trường khởi nghiệp thông thoáng, tạo điều kiện cho khởi nghiệp sáng tạo phát triển dựa trên nền tảng xây dựng hệ sinh thái khởi nghiệp hoàn chỉnh; phát huy vai trò của các tổ chức trong cộng đồng khởi nghiệp tỉnh".

Có thể nói, với những bước đi sáng tạo, đúng hướng trên cơ sở phát huy tinh thần cách mạng ở địa phương, Bến Tre đã đưa Chương trình Đồng khởi khởi nghiệp và Phát triển doanh nghiệp vào thực chất, hướng đến “địa phương khởi nghiệp” trên bản đồ khởi nghiệp quốc gia./.

VNI: CÔNG NGHỆ 3D THỰC TẾ ẢO CHO CUỘC SỐNG

Một chiều chớm lạnh mùa Đông tháng 12, tôi tình cờ gặp một chàng trai với nước da rám nắng đang say sưa chụp ảnh trên những con phố cổ Hà Nội. Tò mò hỏi chuyện, tôi thật sự ngỡ ngàng với câu chuyện đầy cuốn hút của anh. Một niềm đam mê kiến trúc tích hợp với công nghệ hiện đại đang được anh hiện thực hóa, đây cũng là một trong những sản phẩm khởi nghiệp mà anh cho là đầy tiềm năng. Anh là Đinh Anh Tuấn - CEO Công ty Thiết kế và diễn họa kiến trúc Việt Nam (VNi).

NHỮNG GIÁC MƠ CÔNG NGHỆ

Được nhận định là một trong năm xu hướng công nghệ thay đổi toàn cầu, công nghệ 3D và ứng dụng công nghệ ảo là một thành tựu quan trọng trong năm 2016. Không chỉ dừng lại ở việc ứng dụng trong phim ảnh hay công nghệ in ấn, 3D và thực tế

ảo còn tạo nên không ít những sản phẩm tuyệt vời, ứng dụng nhiều lĩnh vực từ kiến trúc, bất động sản cho đến cả y học.

Đinh Anh Tuấn, chàng trai khởi nghiệp trong câu chuyện, sinh năm 1978, tốt nghiệp Đại học Kiến trúc Hà Nội năm 2000. Sau khi ra trường, Tuấn có 5 năm làm việc cho các công ty của Nhật Bản và Pháp với vai trò chịu trách nhiệm và thiết kế mô phỏng kiến trúc 3D.

Đầu năm 2005, Tuấn quyết định nghỉ việc ở công ty nước ngoài. Thời điểm nghỉ việc khi mức lương cũng khá cao, điều mà Tuấn mang theo được là những quy trình hệ thống của các công ty mà anh từng làm việc, để từ đó hướng dẫn các bạn Việt Nam có thể thực hiện như quy trình của các công ty nước ngoài và có thể chuẩn hơn.

Đến giữa năm 2005, Đinh Anh Tuấn cùng hai người bạn lập nên CTCP Tầm Nhìn Mới – New Vision. May mắn mỉm cười với những chàng thanh niên trẻ giàu sáng tạo và nhiệt huyết. Chỉ sau 3 tháng mở công ty, các anh đã có được hợp đồng đầu tiên với dự án Văn Phú tại Hà Đông (Hà Tây cũ). “Nhận được hợp đồng, chúng tôi mừng lắm. Tất cả lao vào làm điên cuồng và thực sự năm đó, chúng tôi không biết đến Tết là gì khi cả, đêm 30 và sáng mừng 1 Tết đều ôm máy tính để làm cho kịp tiến độ, vì dự án ra mắt ngay sau kỳ nghỉ Tết”, CEO VNi chia sẻ về những ngày đầu khởi nghiệp. Và mọi thứ sau đó đều diễn ra thuận lợi, công ty có thêm nhiều dự án, đối tác mới.

Nhưng sau 1 năm thì hai người đồng hành cùng Tuấn xin nghỉ và chuyển hướng. Mỗi người có một lựa chọn và những người sáng lập tôn trọng quyết định của nhau. Tuấn lại bắt tay vào tìm những người có cùng niềm đam mê để thực hiện hành trình và anh luôn tâm niệm, những người trong ekip sẽ cùng nhau xây dựng mục tiêu cụ thể, hãy cứ thử sức nếu có thất bại thì tính sau. Hãy khởi nghiệp khi tập hợp đủ nguồn lực tốt, kỹ năng tốt và tạo ra sản phẩm mang lại giá trị cho cộng đồng lớn hoặc khách hàng cụ thể.

Năm 2006, Đinh Anh Tuấn quyết định đổi tên công ty New Vision thành VNimation (viết tắt là VNi), tập trung phát triển hệ sinh thái hình ảnh sáng tạo dựa trên công nghệ cao mà sản phẩm là các dịch vụ mô phỏng 3D trong lĩnh vực kiến trúc, bất động sản. Đây cũng là hướng đi xuyên suốt mà VNi theo đuổi đến ngày hôm nay.

Vào năm 2008, như nhiều doanh nghiệp khác, VNi cũng bị cuốn vào vòng xoáy khủng hoảng kinh tế. Trong nhiều tháng ròng, nhân sự của VNi “ngồi chơi xơi nước”, lương giảm xuống còn một nửa, ngân sách nuôi công ty trong tình trạng cầm cự và nhiều người trong Công ty đã bỏ đi tìm hướng phát triển mới.

Tuy nhiên Tuấn chưa bao giờ có ý định bỏ cuộc. Anh luôn hướng đến con đường đã chọn và không muốn nhạt nhòa với hình ảnh sáng đi, tối về ăn cơm,

cuối tháng lĩnh lương. Thời gian đầu khởi nghiệp, mục đích của Tuấn hướng đến các chủ đầu tư mà thời điểm đó, hầu hết đều phải thuê nước ngoài làm. Mong muốn của Tuấn là mang khát vọng sáng tạo Việt có thể kết nối con người vào thế giới khác, không gian khác, trải nghiệm cảm xúc khác để có một cuộc sống hạnh phúc hơn trong tương lai. Với mong muốn khẳng định trí tuệ Việt, công nghệ 3D và thực tế ảo mà Tuấn nghiên cứu không chỉ gói gọn trong những lĩnh vực thế mạnh của anh mà còn mở rộng ra ngoài sức tưởng tượng bởi những sản phẩm khác.

Có người từng lo lắng cho Tuấn, bởi thông thường hầu hết bạn trẻ khởi nghiệp đều chọn làm một phần mềm nào đó nhằm giảm chi phí. Tuy nhiên, với cách tiếp cận công nghệ 3D và mô phỏng thì phải đầu tư hệ thống máy tính có cấu hình cao, đồng bộ. Thực tế khi bắt đầu khởi nghiệp, Tuấn đã phải thế chấp ngôi nhà của mình. Với đam mê và hướng tới mục đích cuối cùng, Tuấn đã vượt qua những khó khăn, thách thức để sau này khi mọi người hiểu ra công việc của Tuấn chính là hiện thực hóa những gì con người tưởng tượng trong đầu.

Nhớ lại những gì đã trải qua, Tuấn chia sẻ: “10 năm trước, hiểu biết của mọi người về 3D chưa nhiều nên rất khó để chinh phục khách hàng trả tiền để có được sản phẩm gì đó. Phần lớn dự án nhỏ không có chi phí cho khoản này, trong khi những dự án lớn, chủ đầu tư cũng chưa hình dung ra họ cần cái gì. Bởi vậy, phương thức của mình đặt ra ban đầu là làm dự án lớn nhưng chi phí rất nhỏ để thay đổi dần quan điểm của chủ đầu tư. Dự án đầu tiên VNi nhận được là thiết kế quy hoạch huyện Ngọc Lặc - Thanh Hóa. Sau buổi thuyết trình, Lãnh đạo tỉnh Thanh Hóa rất ủng hộ vì giúp cho mọi người dễ dàng hình dung hơn.

KIẾN TRÚC TRUYỀN THÔNG VÀ ỨNG DỤNG CÔNG NGHỆ - SẢN PHẨM NÀO HƠN?

Kiên định với con đường đã lựa chọn, làm chủ công nghệ và cho ra đời những sản phẩm để thay đổi lĩnh vực, ngành nghề một cách thông minh hơn, để

“Rất nhiều lần các đối tác nước ngoài muốn mua dự án của chúng tôi. Gần đây nhất, một đối tác Singapore đã ngò lòi, nhưng chúng tôi vẫn muốn đi trên con đường của riêng mình”

dàng hơn cho người sử dụng. Đó là lối đi không chỉ riêng Tuấn mà các startup thành công khác đều đã làm. Tuy nhiên, đằng sau sự phát triển của những ứng dụng mới, liệu có cuộc chiến nào giữa những sản phẩm công nghệ mới và sản phẩm truyền thống. Đối với ngành kiến trúc, khi công nghệ 3D thực tế ảo giúp mọi người dễ dàng hình dung về một không gian sống, thì những mô hình vốn được coi là mô hình mô phỏng kiến trúc có thể đứng trước nguy cơ bị thay thế. Theo Tuấn, mô hình truyền thống đã có từ lâu đời và cũng truyền tải ý tưởng, cảm xúc của mình, tuy nhiên, cũng như những cơn sóng, sóng sau đè sóng trước, mô hình ảo sẽ thay thế mô hình thật nhưng đó cũng là cơ hội cho những nghệ nhân làm mô hình chuyển qua giai đoạn làm sâu hơn, chất lượng hơn. Cả hai đều biến những thứ nằm trong trí tưởng tượng trở thành hiện hữu để con người có thể cảm nhận được.

Sau thành công trong việc ứng dụng công nghệ 3D thực tế ảo vào các công trình kiến trúc hiện đại hay các dự án bất động sản, Tuấn tiếp tục đưa công nghệ để tái hiện không gian văn hóa tại các công trình lịch sử, di tích nhằm bảo tồn và lưu giữ những

di sản Văn hóa Việt một cách lâu dài.

Trong quá trình thực hiện các dự án lớn, Tuấn thấy rằng, đôi khi phải phá bỏ, thay thế các công trình cũ, trong đó có những công trình mang dấu ấn lịch sử. Cũng có thể các công trình bị mai một theo thời gian. Do vậy, bằng ứng dụng công nghệ và số hóa những công trình đó ở thời điểm đẹp nhất và lưu giữ trên không gian mạng, đề phòng sau thời gian bị hỏng hóc thì đời sau vẫn có thể xem tái hiện lại những công trình văn hóa do cha ông đã thực hiện.

Một trong những công trình mà Tuấn và cộng sự cảm thấy tâm huyết nhất chính là việc phục dựng 3D các công trình ở Hội An. Thực tế có nhiều người bạn sau khi xem sản phẩm của Tuấn rất ngỡ ngàng mặc dù họ đã từng nhiều lần đến thăm Hội An bởi độ chi tiết mà có những nơi tại Hội An họ không hề biết.

Điều sâu xa hơn của hệ thống sản phẩm này chính là con người có thể dễ dàng đi du lịch thông qua chiếc điện thoại thông minh hoặc các sản phẩm điện tử công nghệ cao khác, công nghệ 3D đã đem đến sự trải nghiệm cho người dùng ngay trong lòng bàn tay.

NHỮNG ĐIỀU KỲ DIỆU VƯỢT QUA GIỚI HẠN TƯƠNG TƯỢNG

Vượt qua những giới hạn không gian kiến trúc, giờ đây 3D giúp con người có thể xem bên trong cơ thể mình các bộ phận hoạt động ra sao, bộ não như thế nào..., những thứ tưởng như chỉ có trong các bộ phim giả tưởng, giờ đã có thể hiện thực hóa.

Đây là sản phẩm mà Tuấn xây dựng thật tình cờ. Một buổi chiều, Tuấn gặp người bạn là bác sĩ phẫu thuật vừa trở về sau ca mổ với vẻ mặt mệt mỏi. Thông thường, trước khi phẫu thuật, bệnh nhân cần được chụp cắt lớp để nghiên cứu, hội chẩn. Hôm đó, người bạn bác sĩ của anh vừa thực hiện một ca phẫu thuật não, sau khi mở đường dẫn vào vị trí mổ, những gì trong đó không đúng so với những gì ekip phẫu thuật dự kiến. Họ phải đóng lại để chờ bệnh nhân hồi phục mới có thể thực hiện lại. Với kinh nghiệm của mình nhiều năm nghiên cứu về 3D, anh đã tự đặt câu hỏi, liệu có thể đưa những cấu trúc cơ thể ra bên ngoài được hay không? Và Tuấn đã đề xuất ý tưởng với bệnh viện Saint Paul và được bệnh viện đồng ý cho thử nghiệm. Để thực hiện điều này, bệnh viện đã cung cấp cho anh các file ảnh chụp cắt lớp citi của bệnh nhân, từ đó anh đã hiện thực hóa

bằng công nghệ 3D và đưa lại kết quả cho các bác sĩ. Nhóm bác sĩ đã bất ngờ khi thấy những hình ảnh trước đây mà họ chỉ có thể tưởng tượng qua file ảnh cắt lớp, giờ đây có thể hiện rõ, xoay 360 độ, zoom to nhỏ hoặc có thể đo đạc và hiển thị thông tin. Đây cũng là bước khởi đầu dự án Holocare của VNi.

Sau quá trình thử nghiệm, sản phẩm của Tuấn đã được ứng dụng rộng rãi tại bệnh viện Saint Paul, đặc biệt càng hoàn thiện hơn khi bệnh viện được Nhà nước đầu tư máy chụp cắt lớp citi hiện đại (cho ra 256 lớp thay vì 64 lớp như trước đây). Tuấn và cộng sự đã có thể số hóa lại toàn bộ não của 1 bệnh nhân với độ chính xác tính bằng mm. Trường hợp cần thiết có thể xem cả mạch máu và các dây thần kinh.

NHỮNG THÀNH CÔNG VÀ DỰ ĐỊNH TRONG THỜI GIAN TỚI

Bộ não người là có cấu trúc phức tạp nhất, do vậy khi có thể mô phỏng được bộ não thì Tuấn tin rằng, tất cả các bộ phận khác trong cơ thể hoàn toàn có thể làm được tương tự. Đặc biệt, thông qua kết nối Telemedicine, kết hợp với sản phẩm 3D của Tuấn, các bác sĩ có thể hội chẩn và xử lý những ca phẫu thuật khó hoặc các giáo sư có thể giảng dạy thực tế cho sinh viên mà không phụ thuộc vào khoảng cách địa lý và thời gian.

Tuấn cũng chia sẻ thêm: “Bên cạnh các sản phẩm mới liên quan đến y học, tôi tâm niệm sống cần phải làm gì có ý nghĩa cho đời. Đây cũng là lý do chúng tôi tập trung đầu tư cho sản phẩm số hóa di sản Việt Nam. Từ thực tế làm việc trong lĩnh vực bất động sản, đi thăm thú nhiều nơi, tôi nhận thấy, di sản Việt Nam bị tàn phá nhiều quá và chúng tôi thấy mình phải có trách nhiệm lưu giữ hình ảnh thực của các di sản này. Bởi vậy, VNi đã lên kế hoạch sẽ số hóa 100 di sản trên toàn quốc và đến nay đã số hóa xong hơn 30 di sản”. Mới đây, trong tháng 7/2017, dự án của VNi đã đạt giải dự án giá trị nhất trong IDEAS Show APEC tại Đà Loan.

Minh Phương

HỆ SINH THÁI KHỞI NGHIỆP THƯỢNG HẢI

Nhịp sống ở Thượng Hải diễn ra sôi động, đầy màu sắc, và thậm chí quyến rũ đối với một số người. Với 24,1 triệu người, đây là một trong những thành phố đông dân nhất trên thế giới. Các di tích văn hoá phong phú bao gồm khu phố cổ lân cận, trong khi các khách hàng thích thú với các cửa hàng bán rong hàng hiệu và xa xỉ. Không có gì ngạc nhiên khi thành phố này cũng là một hệ sinh thái khởi nghiệp hạng siêu sao.

Từ nỗ lực của chính quyền thành phố Thượng

Khởi nghiệp đổi mới sáng tạo, số 20.2017

Hải thúc đẩy để hiện nay có ít nhất 1.800-2.700 công ty khởi nghiệp công nghệ cao và sự phát triển nhanh chóng gần đây về các không gian làm việc chung, thành phố này tạo ra một nơi hấp dẫn để xây dựng một kỳ lân (công ty lớn) tiếp theo. Vào năm 2016, Chính sách Đổi mới và Doanh nhân Đại chúng của Chính phủ Trung Quốc đã công bố một loạt cải cách mới nhằm đẩy nền kinh tế lớn thứ hai thế giới lên một cấp độ cao hơn. Ở Thượng Hải, trước hết, điều đó có nghĩa là kinh phí. Một công ty khởi nghiệp có

đủ điều kiện để nhận một khoản vay lãi suất thấp lên đến 30.000 USD mà không cần thế chấp hoặc bảo lãnh, miễn là người sáng lập là công dân Thượng Hải.

Thượng Hải cung cấp những động lực phong phú cho những nhà đổi mới chấp nhận những rủi ro được tính toán. Thành phố đáp ứng được hầu hết các tiêu chuẩn của một thành phố lớn, và một số quận trợ cấp tiền thuê hoặc cho thuê miễn phí nếu những người mới thành lập chọn đăng ký ở đó. Các nhà đầu tư mạo hiểm địa phương cũng được hỗ trợ. Các nhà đầu tư mạo hiểm có thể nộp đơn xin hoàn trả lên đến 900.000 USD nếu đầu tư của họ vào một công ty khởi nghiệp địa phương giai đoạn đầu không thành công.

Các không gian làm việc chung của Thượng Hải - một sự kết hợp của các tài sản do chính phủ tài trợ, sở hữu địa phương và sở hữu nước ngoài như WeWork - đã tăng gấp đôi lên 500 trong năm 2016. Ngoài các không gian làm việc chung, các công ty khởi nghiệp Thượng Hải nhắm đến nền kinh tế theo yêu cầu đã làm tốt. Một nhà đổi mới-Mobike-một công ty khởi nghiệp cung cấp xe đạp trong một giao diện giống như Uber đã huy động được 215 triệu

USD theo tài trợ Series D. Ứng dụng cho phép người dùng định vị, mở khóa và thuê xe đạp với mức 20 xu/giờ. Nó đã trở nên phổ biến đến mức bây giờ họ có một đội xe hoạt động với 100.000 xe đạp ở năm thành phố Trung Quốc.

Hệ sinh thái khởi nghiệp Thượng Hải mới được đo lường, đã vươn lên vị trí thứ 8 trên bảng xếp hạng 20 hệ sinh thái hàng đầu, nhờ vào một số kết quả tài trợ phong phú nhất trên toàn cầu, Tầm vươn ra thị trường toàn cầu vững chắc, và giá trị tổng thể rất cao của các khởi nghiệp trong hệ sinh thái này - mặc dù số công ty khởi nghiệp trưởng thành còn ít. Nói chung, Thượng Hải không có điểm yếu lớn, với số lượng vững chắc trong tất cả các chỉ số yếu tố và tiểu mục. Có thể nói rằng Thượng Hải sẽ tiếp tục đóng một vai trò quan trọng trong bức tranh hệ sinh thái khởi nghiệp toàn cầu trong những năm tới.

Các công ty khởi nghiệp ở Thượng Hải có trung bình 32% cơ sở kinh doanh ở ngoài Trung Quốc, tỷ lệ cao nhất trong số các hệ sinh thái châu Á và cao hơn nhiều so với 7% ở Bắc Kinh. Các công ty mới thành lập ở Thượng Hải có trung bình 2,79 Cổ vấn với cổ phần, đứng thứ 2 trên thế giới chỉ sau Bắc Kinh (4) và cao hơn Thung lũng Silicon ở mức 1,78

cổ vấn.

HỆ SINH THÁI KHỞI NGHIỆP QUỐC TẾ

Thượng Hải, kinh đô tài chính của Trung Quốc, thường không được coi là trung tâm đổi mới sáng tạo của đất nước, nhưng gần đây thành phố đã nở rộ trở thành thiên đường khởi nghiệp. Từ giữa năm 2016, đã có hơn 70.000 công ty mới thành lập, tăng 20% so với năm trước. Đối với hầu hết mọi người, Bắc Kinh thường được nhắc đến khi nói về nền văn hoá khởi nghiệp của Trung Quốc, và đúng như vậy. Tuy nhiên phần lớn khởi nghiệp ở đây là người dân địa phương, làm cho người nước ngoài ngày càng khó tiếp cận hơn. Thượng Hải thì khác, thành phố đang thu hút tài năng ngoại quốc mạnh chưa từng có trước đây. Trung tâm đổi mới thân thiện quốc tế này là nơi đang diễn ra hoạt động khởi nghiệp quốc tế nhộn nhịp.

Thành phố này mang nặng tính quốc tế, thu hút người nước ngoài và các tập đoàn lớn từ khắp nơi trên thế giới, một thành phần quan trọng cho sự đổi mới sáng tạo. Đây là thành phố hoàn hảo của Trung Quốc để bước vào hội nhập tránh cú sốc văn hoá tổng thể. Nó cũng liên tục biến thành "điểm đến" cho những người đổi mới sáng tạo, khởi nghiệp và doanh nhân sau khi đã là trung tâm biểu hiện sự tăng trưởng nhanh chóng và trình độ phát triển của Trung Quốc.

CÁC KÊNH BƠM TIỀN ĐẦU TƯ CỦA CHÍNH PHỦ

Với việc đổi mới sáng tạo gia tăng với cấp số mũ, các kho bạc của chính phủ Trung Quốc đang tạo ra một số loại quỹ khởi nghiệp liên quan. Nó bao gồm các quỹ và trợ cấp từ các cơ quan chính quyền địa phương và trung ương. Có khoảng 780 kênh cấp vốn như thế này trên khắp Trung Quốc. Họ đang vung tiền ra để thúc đẩy hoạt động doanh nghiệp đại trà, đặc biệt là các công ty có thể mang lại "tác động toàn cầu" và "sự đổi mới sáng tạo" cho ngành công nghệ cao tại Trung Quốc. Họ cũng đã đưa ra một chương trình đền bù thiệt hại khi đầu tư vào khởi nghiệp giai đoạn sớm.

Hiện tại ở Thượng Hải, các nhà đầu tư có thể

được đền bù lên đến 60% đầu tư ban đầu của họ, phụ thuộc vào một số yếu tố như quy mô của hoạt động kinh doanh và số lượng nhân viên. Mức bồi thường cho mỗi dự án đầu tư lên tới 3 triệu NDT và mức bồi thường hàng năm cho mỗi công ty đầu tư là 6 triệu NDT. Mặc dù có một số chỉ trích về động thái này khi các nhà chỉ trích chỉ ra rằng người nộp thuế đang chi trả cho các khoản bồi thường thiệt hại, chính phủ hứa sẽ tránh các sơ hở.

Mục tiêu của thành phố là rất rõ ràng: Bắt kịp với Bắc Kinh và Thâm Quyển và trở thành bộ mặt đổi mới sáng tạo hàng đầu Trung Quốc. Bắc Kinh vẫn là một trung tâm công nghệ mạnh, nhưng nó định hướng vào người Trung Quốc, và có thể rất không khuyến khích người nước ngoài. Trong khi Thâm

Quyển chủ yếu được công nhận về khả năng phần cứng và khả năng IoT.

Các thành phố khác, như Singapore và Tel Aviv cũng theo cùng một chiến lược và trở thành những hệ sinh thái khởi nghiệp hàng đầu. Chiến lược của Thượng Hải có thể không bền vững về lâu dài, nhưng rất hiệu quả trong giai đoạn trước mắt. Động lực cho khởi nghiệp là hoàn hảo.

Chính phủ cũng đã nới lỏng các quy định về "hộ khẩu" và các hạn chế sự tự do di chuyển lao động ở Trung Quốc. Gần đây, chính quyền thành phố Thượng Hải đã tuyên bố làm linh hoạt hơn việc cư trú và các yêu cầu về trình độ giáo dục cho thị trường doanh nghiệp, tạo điều kiện dễ dàng cho cư trú lâu dài đối với các doanh nhân công nghệ cao.

MỌI CON MẮT NHÌN VÀO DOANH NGHIỆP TƯ NHÂN

Những ngày của các doanh nghiệp nhà nước

đang mờ nhạt, trong khi doanh nghiệp tư nhân hóa đã được tập trung mạnh mẽ. Tổng thu nhập của Trung Quốc từ khu vực tư nhân và nhà nước là như nhau trong năm 2000. Nhưng đến năm 2013, doanh thu khu vực nhà nước tăng gấp 6 lần, trong khi doanh nghiệp tư nhân là 18 lần. Trong nhiều ngành công nghiệp, từ máy móc thiết bị nói chung đến giấy và nhựa, tỷ trọng của nhà nước còn dưới 15%. Bốn phần năm các nhà bán lẻ cũng do tư nhân kiểm soát. Tư duy Doanh nhân rõ ràng đang lấy lại quyền kiểm soát.

Chúng ta đã nghe nói đến những câu chuyện giàu có của các khởi nghiệp làm cho nó trở nên nổi tiếng trong ngành. Alibaba, Tencent và Baidu, tất cả bắt đầu với đối tượng nhỏ. Tuy nhiên, số lượng công việc thú vị đang được thực hiện các khởi nghiệp công nghệ và kỹ thuật số của những người mới là một hiện tượng. Một số công ty mới thành lập ở Thượng Hải

đang hoạt động rất tốt: trang web du lịch hàng đầu trong ngành. Alibaba, Tencent và Baidu, tất cả bắt đầu với đối tượng nhỏ. Tuy nhiên, số lượng công việc thú vị đang được thực hiện các khởi nghiệp công nghệ và kỹ thuật số của những người mới là một hiện tượng. Một số công ty mới thành lập ở Thượng Hải đang hoạt động rất tốt: trang web du lịch hàng đầu CTrip, nền quảng cáo trên Internet AdChina, cổng thông tin tài sản toàn cầu Juwai, dịch vụ cho vay P2P PPDai và nhiều hơn nữa. Khoảng 12.800 nhà đầu tư thiên thần đang quan tâm hoặc đã đầu tư vào các công ty khởi nghiệp ở Thượng Hải và danh sách ngày càng dài thêm.

CÁC TÀI SẢN CHỦ CHỐT HỖ TRỢ MỘT HỆ SINH THÁI KHỞI NGHIỆP THƯỢNG HẢI

Do một số yếu tố như thu nhập tăng, nhân khẩu học, sức mua tăng của tầng lớp trung lưu ngày càng nhiều, thành phố chứng kiến một môi trường thuận lợi cho các doanh nghiệp đổi mới sáng tạo.

Một thị trường khổng lồ

Hãy hình dung một thị trường 23 triệu người với sức mua cao nhất của Trung Quốc. Một thành phố nằm trong số 10 thủ đô tỷ phú hàng đầu thế giới, trong đó có thể là một thị trường khổng lồ ở châu Âu. Đó là quy mô của Thượng Hải.

Đầu tư mạo hiểm tư nhân tràn ngập

Vốn đầu tư mạo hiểm cũng vô cùng dồi dào. Các công ty khởi nghiệp ở Trung Quốc đã thu hút 41,8 tỷ đô la vào năm 2015, trong đó các công ty khởi nghiệp ở Thượng Hải thu hút được tới 18% khoản đầu tư này. Hiện nay, vẫn còn một loạt các thiên thần và nhà đầu tư tìm kiếm các cơ hội lớn tiếp theo. Với điều kiện đầu tư thuận lợi, Thượng Hải có lẽ là một trong những nơi dễ huy động tiền nhất với một ý tưởng kinh doanh chắc chắn.

Ủy ban Thương mại thành phố Thượng Hải ước tính tổng số vốn nước ngoài của Thượng Hải ký hợp

đồng trị giá 58,9 tỷ đô la vào năm 2015, tăng gần 86% so với năm trước.

Nguồn nhân lực chất lượng

Con người là tài sản cốt lõi của việc khởi nghiệp. Phần lớn các nhà đầu tư mạo hiểm đã đưa trình độ, giáo dục và tính bổ sung là các điều kiện thứ hai cho khởi nghiệp thành công. Thượng Hải có một lịch sử lâu dài tôn trọng và thúc đẩy giáo dục. Trình độ học vấn trung bình cao hơn phần còn lại của đất nước tạo nên nguồn nhân lực có trình độ cao.

Chính phủ cũng đang nới lỏng các quy định hạn chế thị trường lao động ở Thượng Hải để thu hút các tài năng nước ngoài khởi nghiệp, với trọng tâm đặc biệt là "tài năng sáng tạo".

Tư duy công nghệ sáng tạo

Thành phố đang chứng kiến một sự bùng nổ những ý tưởng mới như Mobike rất phổ biến, một dịch vụ thuê xe đạp với chi phí chỉ 1NĐT/giờ. Được tạo bởi một nhân viên cũ của Uber, nó cho phép bạn đi quanh thành phố và trả xe đạp của bạn bất cứ nơi nào bạn muốn.

Chính phủ Thượng Hải có kế hoạch triển khai nhiều chương trình khởi nghiệp. Ví dụ, "Doanh nhân trong kế hoạch hành động Pujiang", sẽ có một loạt các trường kinh doanh, với mục tiêu đào tạo 200.000 doanh nhân công nghệ vào năm 2020.

Thượng Hải cũng mong đợi ít nhất 3.000 nhà đầu tư thiên thần và hơn 100 công ty đầu tư mạo hiểm hoạt động trong thành phố.

Trong báo cáo mới nhất mang tên Sáng tạo Công nghệ Toàn cầu của Công ty kiểm toán KPMG, Thượng Hải được đánh giá là trung tâm công nghệ mới nổi hàng đầu thế giới. Với tốc độ này, thành phố sẽ dẫn đầu sự đổi mới sáng tạo trong vài năm. Đổi mới sáng tạo và tinh thần kinh doanh được nhấn mạnh trong kế hoạch chiến lược 5 năm qua.

N.M.Q.

KHỞI NGHIỆP TRONG TỔ CHỨC DỊCH VỤ CÔNG

Đòi hỏi về đổi mới và khởi nghiệp trong khu vực dịch vụ công, chẳng hạn cơ quan nhà nước, bệnh viện, trường đại học, công đoàn..., không thua kém gì so với khu vực doanh nghiệp, nếu không muốn nói là còn gay gắt hơn. Bối cảnh xã hội, công nghệ, kinh tế thay đổi quá nhanh đặt ra thách thức, đồng thời đem đến cơ hội to lớn chưa từng có cho các tổ chức dịch vụ công.

Thế nhưng đổi mới đối với một tổ chức dịch vụ công còn khó khăn hơn cả doanh nghiệp hiện hành đồ sộ nhất, quan liêu nhất. Tổ chức dịch vụ công luôn muốn bành trướng do đó khi lợi nhuận vắng mặt, quy mô nhen nhúm nổi lên thành tiêu chuẩn đánh giá mức độ thành công và mở rộng tự khắc trở thành mục tiêu chính. Tuy ở đây còn rất nhiều việc

cần làm, rất nhiều thứ cần thay đổi, nhưng chỉ nghĩ đến chuyện phải chấm dứt việc đang làm thôi đã là một nỗi đau đối với hầu hết tổ chức dịch vụ công rồi.

Có ba nguyên nhân chính giải thích tại sao tổ chức dịch vụ công gặp nhiều khó khăn, trở ngại trong đổi mới và khởi nghiệp hơn các doanh nghiệp hiện hành.

1. Thứ nhất, tổ chức dịch vụ công làm việc dựa trên một khoản ngân sách nhất định. Nó không được trả tiền theo kết quả mà được trả tiền theo nỗ lực. Khoản ngân sách xuất phát từ túi tiền của người khác, dù là người đóng thuế hay nhà tài trợ. Tổ chức dịch vụ công tham gia càng nhiều hoạt động, ngân sách của nó càng có cơ hội phình to. Và cái gọi là thành công đối với tổ chức dịch vụ công

được định nghĩa bởi khoản ngân sách lớn hơn thay vì kết quả tích cực hơn. Chính vì thế mà ý tưởng cắt giảm hoạt động hiện hành trở nên rất khó đối với tổ chức dịch vụ công.

2. Thứ hai, mỗi tổ chức dịch vụ công đều phải lệ thuộc vào quá nhiều thành phần cùng lúc. Mỗi doanh nghiệp kiếm tiền bằng cách bán sản phẩm ra thị trường chỉ cần để tâm đến một thành phần duy nhất: người tiêu dùng. Dựa trên một và chỉ một thành phần này, doanh nghiệp mới có thể kiếm cho mình một miếng bánh thị phần tí teo nào đó trên một thị trường nhỏ bé nào đó. Như vậy đã là quá đủ để thỏa mãn tất cả thành phần còn lại, từ cổ đông, nhân viên, đến cộng đồng, xã hội... Nhưng chính vì tổ chức dịch vụ công, bao gồm cả hoạt động nhân sự trong nội bộ doanh nghiệp, vốn dĩ không có mục đích gì cụ thể cho nên thành phần nào cũng đóng một vai trò to lớn. Nó phải thỏa mãn tất cả mọi người, tựa như một kẻ đi giữa cày giữa đường vậy.

Mỗi hoạt động trong tổ chức dịch vụ công tương

ứng với một đế chế. Đế chế ấy sẽ dùng mọi cách để ngăn không cho hoạt động này bị phế bỏ hoặc thay đổi nghiêm trọng. Nhưng bất kể thứ gì mới mẻ đều gây tranh cãi. Điều này có nghĩa là nó sẽ bị các đế chế hiện hành tiêu diệt trước khi kịp thành lập một đế chế cho riêng mình.

3. Tuy nhiên, nguyên nhân quan trọng nhất lại nằm ở lý tưởng cao đẹp của tổ chức dịch vụ công. Xét cho cùng, mọi tổ chức dịch vụ công đều tồn tại để làm việc tốt. Chúng có xu hướng nhìn nhận nhiệm vụ của mình như một khái niệm mang tính tuyệt đối, thuộc về đạo đức thay vì thuộc về kinh tế và như vậy hoàn toàn nằm ngoài bảng phân tích chi phí/lợi nhuận. Do kinh tế học luôn tìm kiếm giải pháp phân bổ tài nguyên mới nhằm thu về sản lượng cao hơn cho nên mọi khái niệm trong kinh tế đều mang tính tương đối. Ngược lại, cái gọi là sản lượng cao hơn hoàn toàn vô nghĩa đối với tổ chức dịch vụ công. Mỗi khi tổ chức dịch vụ công gặp thất bại trong cuộc hành trình làm những điều tốt đẹp, nó

sẽ tự nhủ, cái ác hóa ra mạnh mẽ hơn ta tưởng, ta phải đấu tranh kiên quyết hơn mới được. Và thế là nó nhân đôi nỗ lực chỉ để lún sâu hơn vào thất bại.

Tổ chức dịch vụ công nào càng yếu kém thì càng bảo thủ, không chịu thay đổi. Bất chấp thành công hay thất bại, tổ chức dịch vụ công luôn xem nhu cầu phải đổi mới, phải làm cái gì đó mới mẻ như một đòn tấn công trực tiếp vào lý tưởng sống, niềm tin và giá trị của nó.

Đây là những rào cản nghiêm trọng đối với đổi mới. Chúng giải thích tại sao hầu hết đổi mới trong khu vực dịch vụ công thường đến từ một tổ chức mới hơn là tổ chức hiện hành.

CHÍNH SÁCH QUẢN LÝ KHỞI NGHIỆP

1. Trước hết tổ chức dịch vụ công nhất thiết phải định nghĩa rõ ràng nhiệm vụ của nó. Nó muốn làm gì? Tại sao nó tồn tại? Nó phải tập trung vào mục tiêu thay vì chương trình và dự án nào? Chương trình nọ, dự án kia chỉ đóng vai trò phương tiện nhất thời nhằm đạt được mục tiêu trước mắt mà thôi.

2. Tổ chức dịch vụ công phải viết ra một bản báo cáo mục tiêu cụ thể và thực tế. Thay vì nói, “công việc của chúng tôi là loại bỏ hoàn toàn nạn đói”, nó nên nói, “công việc của chúng tôi là làm dịu nạn đói”. Chỉ khi nào nó chịu đặt ra mục tiêu thực tế, không ảo tưởng, đến một lúc nào đó nó mới có cơ hội được mạnh dạn tuyên bố, “công việc của chúng tôi ở đây đã kết thúc”.

Nhưng đúng là các tổ chức dịch vụ công còn tồn tại một số mục tiêu tuyệt nhiên bất khả thi. Thực thi công lý trong xã hội loài người là một ví dụ. Cho dù công lý có được định nghĩa một cách khiêm tốn đến đâu thì nó cũng sẽ không bao giờ có thể được thực thi trọn vẹn ở bất cứ xã hội loài người nào. Tuy nhiên, việc chúng ta có thể làm là diễn đạt lại theo hướng tối ưu hóa thay vì tối đa hóa. Chỉ một mục

tiêu tối ưu hóa mới cho phép chúng ta nói: “Chúng tôi đã đạt được cái mình muốn.”

Trên thực tế, đây chính là cách làm của ngành giáo dục. Ban đầu ngành giáo dục đặt ra mục tiêu đưa tất cả mọi người đến trường rồi giữ họ ở đó trong suốt nhiều năm và nó đã làm được điều này từ lâu rồi, xét trong phạm vi các nước phát triển. Bây giờ, ngành giáo dục lại phải đối mặt với thách thức mới: định nghĩa thế nào là giáo dục, nó khác việc đến trường ở những điểm nào?

3. Khi tổ chức dịch vụ công thất bại trong việc tiếp cận mục tiêu, nó phải nghĩ ngay đến khả năng mình đã đặt sai hoặc ít nhất là định nghĩa chưa đúng mục tiêu. Mục tiêu phải được định nghĩa như một khái niệm kinh tế thay vì đạo đức. Thói quen thử đi thử lại sau mỗi lần thất bại của tổ chức dịch vụ công thực sự là một thói quen xấu, không có cơ sở khoa

học. Toán học đã chứng minh được từ cách đây ba trăm năm rằng xác suất thành công giảm dần sau mỗi lần thử. Cụ thể hơn, xác suất thành công trong lần thử kế tiếp không bao giờ lớn hơn một nửa xác suất thành công ở lần thử trước đó. Do đó, tổ chức dịch vụ công phải coi thất bại là bước khởi đầu để đặt lại tính hợp lệ của mục tiêu lên bàn cân. Tiếc rằng điều này hoàn toàn đi ngược với niềm tin của hầu hết tổ chức dịch vụ công.

4. Cuối cùng tổ chức dịch vụ công nhất thiết phải tích hợp một cơ chế tìm kiếm cơ hội đổi mới không ngừng nghĩ vào chính sách, tập tục của nó. Tổ chức dịch vụ công phải học để nhìn nhận thay đổi như cơ hội thay vì hiểm họa.

NHU CẦU PHẢI ĐỔI MỚI

Tại sao đổi mới trong khu vực dịch vụ công lại quan trọng đến vậy? Sao chúng ta không giữ nguyên

các tổ chức dịch vụ công hiện hành và dựa vào các tổ chức mới để cung cấp mọi đổi mới cần thiết tại khu vực này như chúng ta vẫn làm?

Câu trả lời là tổ chức dịch vụ công đã trở nên quá quan trọng và quy mô của chúng đã trở nên quá lớn ở các nước phát triển. Khu vực dịch vụ công, bao gồm cả cơ quan nhà nước và tổ chức phi chính phủ, phi lợi nhuận, đã tăng trưởng nhanh gấp từ ba đến năm lần so với khu vực tư nhân xét riêng trong thế kỷ này, đặc biệt trong giai đoạn kể từ Chiến tranh Thế giới thứ hai.

Xét ở một mức độ nào đó, sự tăng trưởng này là dư thừa. Nếu một hoạt động dịch vụ công bất kỳ có thể được giao cho doanh nghiệp sinh lời, thì hãy thực hiện điều đó. Quy luật này không chỉ giới hạn ở các dịch vụ công thuộc quyền sở hữu thành phố như ở thành phố Lincoln bang Nebraska. Trong hệ thống bệnh viện Mỹ, sự dịch chuyển từ phi lợi nhuận sang có lợi nhuận đã tiến rất xa khỏi cột mốc ban đầu rồi. Tôi kỳ vọng điều tương tự sẽ sớm xảy ra trong lĩnh vực giáo dục chuyên môn và giáo dục sau đại học. Tại sao các nước phát triển phải bao cấp cho những người đã học lên khá cao rồi khi họ chính là nhóm với mức thu nhập cao nhất?

Chắc chắn kinh tế học vĩ mô ở các nước phát triển trong vòng hai mươi hay ba mươi năm tới sẽ xoay quanh sự cấu thành vốn. Do đó sẽ là ngớ ngẩn nếu chúng ta tiếp tục duy trì quá nhiều hoạt động phi lợi nhuận, tức là, các hoạt động ăn mòn vốn thay vì cấu thành nó. Mọi hoạt động có thể được tổ chức để cấu thành vốn nên được tổ chức để cấu thành vốn.

Thế nhưng phần lớn hoạt động đang được vận hành bởi các tổ chức dịch vụ công sẽ vẫn là các hoạt động dịch vụ công không hơn không kém. Chúng không đi đâu hết mà cũng chẳng có biến đổi gì đáng kể. Với các hoạt động kiểu này, chúng ta chỉ còn cách khiến chúng trở nên hiệu quả hơn. Các tổ chức

dịch vụ công buộc phải học để làm người đổi mới, để quản lý bản thân như một người khởi nghiệp thực thụ. Muốn thế, chúng phải học cách nhìn nhận mọi dịch chuyển dù trong xã hội, công nghệ, kinh tế, hay nhân khẩu học như cơ hội trong một giai đoạn mọi thứ đều thay đổi chớp nhoáng như hiện nay. Bằng không chúng sẽ trở thành vật cản khi vừa mất đi khả năng thực hiện nhiệm vụ của mình trong lúc tiếp tục bám lấy chương trình này, dự án kia - những thứ không còn phù hợp trong tình hình mới - vừa không chịu từ bỏ nhiệm vụ mà chúng không thể thực hiện. Và rồi nhân sinh quan của chúng sớm muộn cũng sẽ biến chất. Trông chúng chẳng khác nào đám vua chúa phong kiến khoảng năm 1300 khi họ mất đi toàn bộ chức năng xã hội của mình để trở thành những kẻ ăn bám, hoàn toàn vô dụng, chẳng làm được gì ngoài việc phá rối và bóc lột người khác. Chúng sẽ tự cho mình là đúng trong khi ngày càng đánh mất tính hợp pháp của mình. Tuy nhiên trước sau gì thì chúng ta vẫn cần đến các tổ chức dịch vụ công trong một xã hội thay đổi quá nhanh, mang theo biết bao thách thức, đòi hỏi, cơ hội mới như lúc này đây.

N.L.H. (The Discipline of Innovation, Peter F. Drucker, 1998)